

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus VII. De executione, usu, & abusu, rescriptorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

fecta, ut non exspiret morte concedentis; Barbosa *cit. n. 9.* & Gonzalez *ad reg. 8. Cancellar. gloss. 12. n. 42. vers. Sic etiam.*

§. VIII.

De forma rescriptorum.

1556.

Quæstio est, qua ratione in rescriptis præscriptus ordo, & forma, seu modus sit servandus? Resp. ordinem verborum, seu scripturæ sic servandum esse, ut, quod prius narratur, vel præcipitur, ante alia sit expediendum, c. *cum dilecta*, 22. *junct. gloss. V. transponentes, h. t.* aliàs processus jure irritus est, non observato ordine *substantiali*; Felinus *ibid. n. 4.* & *gloss. cit. V. irritum*; constat hoc ex ipso textu *citati c. 22. ibi: dictum in super Scholasticum, & conjudices suos invenimus, minus providè processisse.* Cùm enim in literis nostris eisdem principaliter mandaretur, *ut ad prædictam Ecclesiam personaliter accedentes, persone idoneæ administrationem committerent Abbatia, cui ad opus ejus fieret hinc inde resignatio subtractorū: ipsi formam mandati Apostolici transponentes, illo capitulo præmissa, de alijs articulis inordinatè plurimum cognoverant:* propter quod processum ipsorum *contra nostri formam rescripti*, ac juris ordinem attentatum, *irritum decernimus, & inanem.* Quod verum est, sive agatur contra, sive præter, seu ultra formam rescripti, seu mandati, *L. diligenter, ff. mandati.* esto partes consentiant in transgressionem formæ; quia forma rescriptorum *substantialis*, est *juris publici*, cui pactis privatorum derogari non potest, *L. 3. C. de jurisdic. Excipe*, nisi forma merè in favorem partium data esset. Cæterum specificè, & non per æquipollens impleri debet; Felinus *cit. ampliat. 11. n. 7.*

1557.

Not. autem, quod dictum est, processum esse irritum, non servatam formam rescripti, intelligi de forma, & modo, qui jure communi non requiruntur, sed à delegante *de novo* præcipitur, & inducitur; colligitur ex c. *cum dilecta*, 22. *h. t.* Felinus in c. *fin. de præsumpt. n. 23.* Sanchez *l. 3. matrim. D. 33. n. 4.* nam tali casu censetur *substantialis*, nisi aliunde

colligi possit, quòd ille. novus modus, à delegante præscriptus, sit solum ad instructionem delegati; Pirhing *de rescript. n. 48.* Ex hoc vides in præsentì, processum vitari non servatam formam præscripti, quando hoc præscribit novam formam in commissione facta, ultra id, quod jure communi servandum est. Illud etiam notandum, quòd interdum ly & in rescriptis justitiæ, vel gratiæ ponatur pro disjunctiva, & idem sit ac *vel*, *L. Sape*, 53. *ff. de verb. signif.* Hoc autem colligendum est vel ex materia subtracta, vel ex intentione mandantis, aut concedentis; exemplum est in c. 2. *h. t. de quo V. Pirhing cit. n. 50.* reliqua in hoc puncto jam præmissa sunt.

ARTICULUS VII.

De executione, usu, & abusu, rescriptorum.

Supponendum, Executores rescriptorum alios dari ad causas justitiæ, seu lites decidendas; alios, qui deputari solent pro exequendis gratijs, qui nihil habent jurisdictionis, sed nudum ministerium, seu executionem. Si enim habeant aliquid etiam jurisdictionis v. g. receptionem testium, vel quid simile, non sunt *meri executores*; his positis:

§. I.

Quibusnam personis committi possit, ac debeat executio rescriptorum Apostolicorum?

Cùm non omnes sint jure habiles, ut sint Judices delegati, seu Commissarij, qui exequantur rescripta Apostolica, Bonifacius VIII. in c. *Statutum*, 11. *de rescript.* fancivit, *ut nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonis, causa literarum autoritate Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejusdem de cetero committantur: nec audiantur alibi, quàm in civitatibus, vel locis insignibus, ubi possit commodè copia peritorum haberi;* pro cujus explicatione not. 1. *per dignitatem* hic intelligi, Ecclesiasticam præminentiam junctam cum jurisdictione fori externi; & *per Personatum*, Ecclesiasticam

eam præminentiam, sine jurisdictione; sic Barbofa in c. *statutum* n. 21.

1560. Not. 2. dictam constitutionem intelligi de executoribus rescriptorum tam justitiæ, quàm gratiæ, modò non sint meri executores; Navarrus in c. *cùm contingat de rescript. causâ 2. nullitatis*, n. 8. item de *sub-executoribus*, seu *subdelegatis* gratiarum; cùm habeant potestatem cognoscendi, & assumendi Judicis officium; sic Rota Romana *decis. 1. aliàs 99. de offic. delegat.* in antiquis; etiam iis, qui exequentur rescripta, edita à Legato Pontificis, vel delegato ab illis, sive Legatus sit de latere, sive missus, sive natus, gloss. in c. *statutum*, *V. Legatorum*: non tamen de executoribus ad causas temporales Ecclesiæ, quæ tractari possunt etiam coram Judice laico; sed tantùm de causis, quæ agi debent coram Judice Ecclesiastico; Franchus in c. *statutum*, h. t. in 6. n. 12. Unde nec habet locum in casu rescriptorum editorum ab Episcopis, & Ordinariis, gloss. cit. *V. Sedis Apostolica*, quibus positus:

1561. Quæstio est 1. quid dicendum, si commissio facta sit ad aliquem, qui tempore commissionis factæ habuit dignitatem, quâ resignavit ante præsentationem literarum? & si commissio ad eum directa sit sub nomine proprio, vel ratione personæ, adhuc exequi posse, & debere, c. *quoniam*, 14. de offic. Jud. deleg. ibi: *quia sub expressis nominibus locorum, & non personarum commissio emanavit, sibi socium in causæ cognitione adjunxit, nos sententiam illorum (sicut est justa) ratam, & firmam habemus.* Nam ex hoc per oppositum colligitur dictum nostrum, ut notat Layman in cit. c. 14. n. 4. excipe, nisi depositus foret ob crimen cum infamia, arg. L. 2. ff. de Senatoribus. Si verò ad eum directa sit ratione dignitatis, & officii, eam exequi debet Successor in officio, & dignitate, c. *quoniam cit.* Si verò directa sit ad Canonicum Cathedralis Ecclesiæ, cùm is propriè Successorem non habeat (gloss. c. *quod sicut de elect. V. consentire*) censetur facta persona, licèt non expressè nomine proprio, & debet eam exequi etiam resignato Canonicatu, gloss. in c. *statutum*, *V. Canonicis*.

1562. Quæstio est 2. quid dicendum, si talis Canonicus, ad quem literæ papales directæ sunt, ingrediatur religionem, possitne il-

Tom. I.

las exequi? & posse cum licentia sui Prælati, quia status superveniens non facit eum incapacem; Layman in c. *statutum*, de *rescript. n. 7.* Similiter Canonicus Ecclesiæ Cathedralis regularis, esto professus, potest esse delegatus, & commissarius Papæ; Abbas c. *causam de Judic. n. 9.* Sanchez de matr. l. 6. c. 13. n. 83. Layman cit. n. 8. quod etiam procedit ex eadem ratione de Canonico non habente præbendam.

Quæstio est 3. an sufficiat, quòd executor sit in dignitate Ecclesiastica, non perpetua, sed ad nutum revocabili? & affirmative per Clement. *etsi 2. de rescript.* ubi dicitur, quòd principalis Officialis Episcopi, & Prior conventualis, licèt obedientiarius, delegari possint à Papa: Officialis verò foraneus, vel Prior claustralis, non. Quod procedit 1. esto sit Officialis, seu Vicarius generalis Episcopi electi, & confirmati, sed nondum consecrati; quia consecratio nihil jurisdictionis addit. Clement. cit. gloss. *V. Episcopi*; sed in Vicario Archidiaconi, vel alterius Prælati Episcopò inferioris, locum non habet; sic gloss. cit.

Quæstio est 4. quid dicendum, si in aliqua diœcesi sint plures Officiales, seu duo Vicarii generales? & si ambo sint æquè principales, utrique rescriptorum Apostolicorum executionem committi posse, per gloss. marg. in cit. Clement. 2. *V. principalis*: si autè unus eorum constitutus sit generaliter ad omnes causas, & loca diœcesis; alter verò solùm ad certas, vel solùm in certa parte diœcesis, hic esse nequit delegatus, seu Commissarius Papæ; Clement. 2. & gloss. ibi *V. foraneo*; quia sic caret Ecclesiastica dignitate. Idem dicendum venit, si unus eorum sit solùm Vicarius in spiritualibus, & alter solùm in temporalibus; Layman in c. 11. de *rescript. in 6. n. 3.* Nam sic postremus neque jurisdictionem, neque dignitatem Ecclesiasticam habet; adeoque Commissarius, seu delegatus Papæ esse nequit; secus est de priori. Vicarius autem Capituli constitutus, Episcopali sede vacante, est Officialis, seu Vicarius jurisdictionis Episcopalis, adeoque potest esse commissarius Papæ, gloss. in cit. Clement. 2. *V. Episcopi*.

Quæstio est 5. an Prior conventualis possit esse Commissarius, seu delegatus Papæ? & posse, si præest toti conventui

Uu

Regu.

Regularium cum jurisdictione. Nam sic obtinet præminentiam cum jurisdictione super certo Conventu Regularium, *cit. Clem. 2. junct. gloss. V. Electionem*, quod verum est, etsi tales Priores non sint perpetui. Secus dicendum est de Prioribus *claustralibus*, qui in eodem Conventu subiecti sunt Abbati, ad quem pertinet immediatè potestas administrationis, & jurisdictionis. Nam tales Priores nec dignitatem, nec jurisdictionem habent, sed simplex officium, seu curam, ac sollicitudinem; ita *cit. Clem. 2. de rescript. cum gloss. V. Claustrali*.

1566. *Guardiani* autem Ordinis Minorum, esto dignitatem Ecclesiasticam habeant, propter peculiarem ordinis constitutionem delegati esse non possunt ad ejusmodi delegationes: seu jurisdictiones delegatas cum litigio bonorum temporalium junctas; nec eas sine Generalis licentia suscipere possunt Superiores Societatis nostræ, ut tradit Layman in c. *Statutum*, n. 4. quod etiam procedit de Cancellario nostræ Societatis, esto aliàs Cancellarius Universitatis approbatæ à Papa, personatum habeat, & delegatus Papæ esse possit, per Layman *cit. n. 5. excipe*, nisi Papa ex certa scientia ejusmodi Priorem claustralem deputaret delegatum suæ sedis; *gloss. fin. in cit. clem. 2.* quod etiam procedit, si taliter deputaret simplicem Religiosum, ut colligitur ex *cit. c. Statutum*.

1567. Quæstio est. 6. ubi executio causæ per Papale rescriptum delegatæ fieri debeat? Resp. non alibi cognosci, tractari, vel audiri debere, quàm in civitatibus, vel locis insignibus, ubi copia peritorum (juris nimirum) commodè haberi possit, cujusmodi sunt Advocati, Assessores, seu Consiliarij, c. *Statutum*, 11. *de rescript. in 6. gloss. ibid. V. copia, & V. peritorum*. Textus *cit. c. 11.* sic habet: *sancimus igitur, ut nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus: seu Ecclesiarum Cathedralium Canonicis, causæ auctoritate literarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejusdem de cætero comittantur: nec audiantur alibi, quàm in civitatibus, vel locis insignibus, ubi possit commodè copia peritorum haberi.*

1568. Quæstio est. 7. in quo loco Reus conveniri debeat per rescriptum Apostolicum contra eum impetratum? Resp. 1. quan-

do Actor, & Reus in eadem civitate, aut diœcesi existunt, causam committi non posse extra civitatem, aut diœcesim, nisi in casibus expressis, c. *Statutum*, *de rescript. §. cum verò, in 6.* Layman *ibid. n. 9.* quod etiam procedit, esto Reus etiam alteri in alia civitate subditus sit, *Clement. 1. eod.* Si autem sint diversæ civitatis, vel diœcesis, ille debet impetrare delegatum vel in civitate, & diœcesi Rei; vel in alia non propria, nec ultra unam diœcesim existente *cit. c. Statutum, §. cum autem*. Delegatus autem, extra locum commissionis nihil agere potest, nisi de consensu partium expresso, neque alteri causam subdelegare, nisi in eum locum, & personis requisitam qualitatem habentibus, c. *Statutum cit. §. cum autem*.

§. II.

An delegatus Apostolicus à partibus minus aliquod accipere possit?

1569. **R**esp. quòd talis delegatus *ad lites*, nullum munus à partibus accipere debeat, nisi sit esculentum, vel poculentum, ex mera liberalitate oblatum, quod intra paucos dies absumi possit, c. *Statutum, cit. §. Insuper*; alioquin acceptum restituere debet, §. *Si quid autem*. Hoc autem intelligendum non est de aliis Papæ Commissariis, quibus v.g. dispensationes super votis, vel impedimentis matrimonii committuntur; quia *§. Insuper*, loquitur de delegatis *ad lites*; & cum sit panalis, de casu ad casum extendi non debet; Layman *cit. n. 14. & 18.* sed intellige, ut de his non procedat, *quoad inhabilitatem comparandi dominii, muneris accepti*; quia quoad hoc ille textus est specialis, & novus, præsertim, cum etiam annullat remissionem restitutionis faciendæ factam à dante.

1570. Quæstio est, an consuetudo in quibusdam diœcesibus vigens, ut Officialis recipiat scutum aureum, pro labore in audiendis testibus ad verificanda narrata, quos partes producunt, repugnet huic decreto, ut nullum munus recipiatur; nec accepti dominium acquirat? negat Sanchez l. 8. *matrim. D. 35. n. 10.* quia *datum pro labore*, non est *munus*, vel *præmium*, sed *merces*: mihi verius est, repugna-

pugnare; ita Navarrus in *consil. ult. de rescript. editione. 2.* Layman *cit. nu. 13.* quia in *dict. c.* dicitur: *nullum munus, vel quicquid aliud.* Deinde, quod comparatione aliorum laborantium *merces* appellatur, comparatione advocati, honestiore vocabulo *munus*, vel *honorarium* dicitur; sic Layman *cit.* hinc negatur, quod datum illud non sit *munus*, praesertim cum ille labor sit ex iustitia debitus; & delegatus teneatur gratis exequi, quod utique laboris compensationem excludit. Sed quid, si delegatus munus oblatum restituat danti, & hic munus sibi redditum, de novo Judici liberaliter donet? valebitne tunc donatio, ut Judex licite retineat? Resp. probabiliter affirmari à glossa in *c. statutum, §. si quid autem, v. remissione*, & Molina *cit. n. 14.* cum Layman *cit. nu. 17.* modò id non fiat in fraudem, & delegatus deserit esse Judex dantis; nam *aliud est*: restitutionem muneris accepti remittere; id, quod annullatur *cit. §. aliud*, rem in effectu restitutam denuo donare.

§. III.

Quis teneatur solvere expensas executionis?

1571. **R**esp. quod ei incumbat sumptus praestare; cuius gratia actus exercetur, L. *Sed est. §. quo autem loco, ff. ad exhibendum.* Sumptus autem pro testibus praestare debet is, qui eos producit, L. *quoniam, C. de testibus*; V. Andreas Gail. l. i. *observo.* 99. quod autem Judex ex officio facit, non ad partis instantiam, utriusque partis sumptibus expediendum est; ut, cum petit consilia Doctorum; ita Zasius in L. *Praetor ait, §. Is etiam, ff. de edendo*: idem dic de Assessoribus quoad sumptus, qui pro illis fiunt, & ex indigentia assumendi sunt à delegato. Si autem assumat eos sine necessitate, Judex ex proprijs debet illis providere, *c. statutum, de rescript. §. Assessorum.*

1572. Ne autem Notarii ad scribendum assumpti, cum id genus hominum, ut ait Layman *cit. nu. 16.* in exigendo salario plerumque rationis metas excedat, jubetur delegatus, prudenter refranare, & nullatenus cum iis, aut Assessoribus la-

Tom. 6

crum participare, & secus ad restitutionem tenetur, non profutura ipsi remissione ab illis facta, quibus restitutio fieri debet, *c. statutam, cit. §. Notarium, &c.*

1573. Praeter hæc not. quæ diximus de sumptibus praestandis à partibus, intelligi, quando faciendi sunt pro executione rescripti *Papalis*; non verò delegati ab inferiore, Papâ (v.g. ab Episcopo) etiam ad causam particularem. Tunc enim sumptus praestandi sunt à delegante; cum ad eum ratione officii pertineat causas expedire, & ideo fructus beneficiorum percipiat, per *c. cum ab omni, 10. de vit. & honest. Cleric.* ibi: *cum ab omni speciemali præcipiat Apostolus abstinere*: sanè ad audientiam Apostolatus nostri pervenit, quod cum ex delegatione nostra causas suscipitis pertractandas: *more secularium super decima litis, vel parte alia pro diversa terrarum consuetudine præter expensas victualium cum litigantibus receptis pignoribus, pro salario convenitis.* Nos attendentes, quod ad hoc vobis, & aliis Clericis sint Ecclesiastici reditus deputati, ut ex ipsis honestè vivere debeatis: ideoq. mandamus, quatenus ab hujusmodi exactionibus de cætero abstinete, vigorem judicarium gratis studeatis litigantibus impartiri; non obstante, quod in fraudem à quibusdam proponitur, quod id exigatur nomine assessorum, cum nec justum iudicium Judici vendere liceat, & venales sententiæ ab ipsis etiam secularibus legibus reprobentur; sic Molina *cit. D. 84. num. 8.*

§. IV.

De usu rescriptorum.

1574. **Q**uestio est, i. quid dicendum de pluribus rescriptis, simul, vel successive impetratis ab eodem? Resp. si sint simul eodem tempore data ad idem beneficium, censeri unum, etli inter se non pugnent, censeri omnino valida; Abbas *c. in nostra de rescript. n. 5.* idem dic, si successive impetrata sint sub eadem forma, & tenore, ad majorem securitatem, gloss. *c. ex tenore, de rescript. v. negotio*: si autem sint ad diversa, aliqui censent esse tunc in arbitrio impetrantis, uti, quo vollet; gloss. in *c. in nostra, cit. v. mentionem*.

Uu 2

mem

nem: sed probabilius est, posterius non valere, nisi constet, vel probari possit, priori esse renuntiatum; tum quia secus præberetur occasio fraudibus; tum quia tale rescriptum, cum sit ambitiosum, restringendum est, c. *quamvis*, de præbend. in 6. ibi: *quamvis plenissima sit aliis in beneficiis interpretatio facienda: literæ tamen super obtinendis beneficiis impetratæ, debent (cum sint ambitiosæ) restringi: & ideo si alicui usque ad certam summam provideri mandamus: ei non in pensione, sed in beneficiis Ecclesiasticis tantum volumus provideri: nisi de petitione in nostris literis mentio habeatur expressa.*

1575. Quæstio est. 2. quid agendum, quando Titius impetrat rescriptum pro beneficio sibi conferendo, si Cajus postea super eodem impetret aliud? Resp. beneficium Titio relinquendum (idem dic de præbenda) si prius, quam Cajus præsentaret suum rescriptum, provisus sit; si vero Cajus prius præsentet, & provideatur, huic relinquendum, c. *Tibi*, de rescript. in 6. Loquimur autem de rescripto gratiæ conferendæ, non collatæ. Nam in hoc adhuc Titius est Cajo præferendus, esto hic suas literas prius præsentaverit, c. *eum*, cui, 7. de præbend. in 6. Unde responsio nostra ex c. *Tibi*, procedit de rescripto, seu gratiæ expectatiivæ. Sed hanc responsionem nihilominus:

1576. Limita 1. nisi executor mandati pro Titio Collatori intimaverit mandatum sibi factum de providendo ipsi Titio, eique vigore mandati prohibuerit, ne alteri conferret, prohibitione irritante collationem factam alteri. Tunc enim Titius præfertur Cajo, licet hic literas suas prius præsentaverat, c. *Tibi*, §. *Idem quoque*. Limita 2. si rescriptum pro Titio habeat clausulam, ut irritum sit, & inane, si quid contra fuerit attentatum; gloss. in c. *Tibi* quia imo. v. *decretum*. Excipe, nisi Titio objici possit notabilis negligentia in suis literis præsentandis, c. *Tibi*, §. *fin.*

1577. Quæstio est. 3. quid dicendum, quando Titius impetrat rescriptum pro beneficio sibi conferendo sub conditione suspensiva; & postea Cajus aliud super eodem absolute? Resp. si Cajus ante conditionis eventum obtineat beneficium, licet postea sequatur, seu purificetur conditio, & Ti-

tio idem Canonicatus conferatur, Cajum Titio esse præferendum; ita statuitur c. *Si pro te*, 13. de rescript. in 6. Nam sic jus Caij, utpote absolutum, potius est jure Titij. Sed quid in casu, quo duo, vel plures uno eodemque die datas literas impetrarunt, deputatis certis Executoribus de Canonicatu, & præbenda in eadem Ecclesia? Resp. si non appareat ulla alia diversitas, eum esse præferendum, qui prius etiam uno quadrante impetravit; quia cæteris paribus prior tempore, potior jure, reg. jur. 54. in 6. Si autem nec hoc sit, sed uni Papa beneficium contulit, & alteri conferri mandavit, ille præferendus est, licet hic ab Ordinario in Canonicatu jam receptus sit; quia is, cui Papa contulit, propter autoritatem conferentis potius jus habet, c. *Si sede*, de præbend. in 6. Ubi verò utrique Papa contulit, vel utrique conferri mandavit, nec alia est ratio potior, is præferendus est, qui literas citius præsentavit. Si autem simul præsentent, & ex literis non clarè pateat, quòd Papa singulis provideri voluerit, tunc ille præferetur, quem voluerint illi, ad quos spectat collatio, vel saltem eorum pars major, c. *duobus*, 14. de rescript. in 6.

1578. Quæstio est. 4. quid dicendum, si Titius impetret rescriptum pro beneficio sibi conferendo; & Papa hoc annullato ad idem rescribat Cajo; Titius verò postea impetrat, ut ad gratiam revocatam restituatur? Resp. nisi Papa in postremo rescripto aliud exprimat, in assecutione talis beneficij præferendum esse Cajum; quia talis restitutio (nisi aliud exprimat) censetur fieri sine præjudicio juris alieni, c. *quamvis* de rescript. in 6. Et notandum, hoc procedere, etiam si aliàs in restitutionibus, quæ sunt ex justitia, vel æquitate, propter læsionem, vim, vel aliam causam justam, restitutio fieri soleat in integrum, ita, ut privatus recuperet omnia, quæ antè habebat, perinde ac si privatus non fuisset, L. 1. ff. *ex quibus causis majores*; item L. 1. & L. ult. in fine, C. *de sent. passis*: Si quis tamen à Principe ad gratiam revocatam, & legitime extinctam restituatur, non fit ad illam restitutio cum præjudicio juris interea quæsitæ alteri; quia hæc restitutio censetur nova gratia, seu concessio, gloss. in cit. c. *quamvis*, v. *Cum talis*;

lis; quã intelligitur salvo jure alterius, per
n. 1544.

1579. Quæstio est. 5. quid agendum, si super
eandem causa impetratis diversis rescriptis
ad diversos Judices dubitatur, quodnam
alteri præferendum? Resp. i. si in hoc
casu una pars Judicum delegatorum alte-
ri deferat, ut cognoscat, ad quos jurisdic-
tio pertineat? illos solos, quibus defertur
cognitio, super hoc dubio debere decide-
re, an prius rescriptum sit, vel non sit per
posterius revocatum, & id, antequam de
causa principali cognoscatur, c. *Pastoralis*,
14. de rescript. Si autem neutra pars Ju-
dicum delegatorum alteri parti deferre
velit, sive concedere potestatem super hac
controversia, tunc simul inspectis rescrip-
tis, eorumque datis definire debent, utri
parti jurisdictio, seu potestas cognoscendi
competat? si verò inter se convenire non
possent, tunc ab utraque parte litigante
communi consensu arbitri eligi debent,
qui controversiam definiant, c. *Pastoralis*,
cit. Si causa aliqua communi consensu
Judicum delegatorum per diversa rescrip-
ta datorum decidenda sit, non sufficit,
si major pars absolute omnium delegato-
rum consentiat, sed requiritur, ut major
pars delegatorum in quolibet rescripto
consentiat; sic gloss. in cit. c. *Pastoralis*,
V. plures. Si demum nec per arbitros
definiri possit, recurrendum erit ad
Pontificem; sic Abbas in c. *Pastoralis*,
num. 4.

1580. Quæstio est. 6. quid faciendum, quan-
do contenditur occasione duorum rescrip-
torum, unius in causa principali, alteri-
us in causa appellationis? Resp. quòd in
eo casu de validitate appellationis, seu an
sit, vel non sit legitime appellatum? co-
gnoscere debeat Judex appellationis, non
autem Judex super causa principali, c. *di-
lectus*, 29. de rescript. ubi, cum quæstio
mota esset, an Judex super principali, vel
delegatus super appellatione cognoscere
debeat de validitate appellationis? Judici-
bus super principali scripsit Honorius III.
mandamus, quatenus (si est ita, quòd ipsi
Judices super principali, etiam contem-
pta appellatione, processerint, invalidam
reputantes) causæ super sedeatis eidem;
cum non vos, sed dicti Judices (delegati
scilicet) cognoscere habeant, ad quos ju-
risdictio debeat pertinere.

§. V.

De variis abusibus rescriptorum, ac pœ-
nis eorum.

1581. PRIMUS est, si quis rescriptum pro se
acquisitum cedat alteri ejusdem no-
minis c. *fin. h. t.* Porro cessionarius, utens
tali rescripto, committit crimen *stelliona-
tus*, quo intelligitur delictum commif-
sum per quamlibet imposturam, seu cal-
lidam circumventionem, quæ proprio,
seu specifico nomine caret; Abbas in c.
fin. de rescript. nu. 8. Nam rescripta ju-
stitiæ sunt jura personalia, nec excedunt
personas, quibus concessa sunt, conse-
quenter cedi non possunt alteri per c. 40.
de offic. delegati, ubi expressè habetur,
*delegatam jurisdictionem ad personas, non
expressas in rescripto, etiam de ipsa-
rum consensu, prorogari non posse.*

1582. Secundus, cum quis impetrat rescrip-
tum contra personas, quibuscum nul-
la ipsi controversia est, & sic illas calu-
miosè trahit ad iudicium, c. *fin. cit.* Ter-
tius est, si quis literas impetratas ad con-
troversiam decidendam, trahat ad futu-
ras causas, quæ tempore impetrationis
nondum ortæ erant, c. *fin. cit.* Quartus,
si quis impetret plura rescripta super ea-
dem causa ad diversos Judices; vel etiam
super pluribus negotiis, vel personalibus
actionibus, quæ commodius coram uno
Judice tractari possent, c. *fin. cit.* & c. *dis-
pendia, de rescript. in 6.* Quintus, si
Reus convenire volens Actorem suum,
impetret rescriptum adversus Actorem,
ad diversos Judices, c. *fin. de rescript.*

1583. Quoad alteram verò partem, de pœ-
nis abutentium rescriptis Apostolicis, not.
duas pœnas jure canonico statutas in eos
esse. Prima est, ut abutens, *omni com-
modo* impetrati rescripti careat, c. *fin. cit.*
& c. *dispendia, cit.* & processus, vi talium
literarum institutus, sit nullus, c. *dispen-
dia.* Secunda est, ut ad legitimas expen-
sas, & damna condemnatur; ita in ci-
tatis capitulis; intellige, si pars passiva id
petat, nisi personæ sint miserabiles; Pir-
hing *cit. num. 159.* tunc enim Judex
condemnare abutentem debet in ex-
pensas, parte etiam non petente, ex
pietate.